

ONDER ÉÉN DAK

TOONEELSPEL IN 3 BEDRIJVEN VAN FABRICIUS
DOOR HET ROTTERDAMSCH TOONEELGEZELSCHAP

Rechten erven H. Berssenbrugge

Van links naar rechts: Mevr. Mertens-de Jaeger, v. Hees, Nico de Jong, Poolman, Tartaud, Mevr. Tartaud-Klein.

Van links naar rechts: Poolman, Mevr. Tartaud, Tartaud.

De inhoud van dit eigenlijk blij-eindig treurspel van den heer Fabricius behandelt de bekeering van een koppigen boer. In het kort komt de inhoud van het stuk op het volgende neer: Een oude boer heeft het land aan een schoondochter; heeft haar zelfs nooit als zoodanig willen erkennen, omdat ze hem een te „flodderig” stadsjuffertje was; in plaats van een deeg-degelijke boerendochter. Is dan de moeder dood dan komt de heele familie bijeen om te zien, wat er nou met den ouwe mot — En een aangetrouwde zoon, Jan de smidsknecht, en de aangetrouwde dochter van wie we spraken, en die Lena heet, gedragen zich verre-, verreweg 't beste van de familie. De drie bedrijven geven hiervan zoowel ernstige als vermakelijke scènes, tot aan het einde de algemeene verzoening komt.

(foto's H. Berssenbrugge).

OOG OM OOG EN TAND OM TAND

Op een heerlijken dag in Juni was er zeker geen gelukkiger mensch op aarde dan Otto Striening, of het moest Janna Fokker zijn, waarmede hij hand in hand langs het strand te Noordwijk liep. Zij lachten en praatten met elkander als twee jonge kinderen, die nog geen zorgen kennen.

In hun oogen blonk het licht van een wederkeerige liefde hun harten, zoo luchtig als veertjes, schenen samen te willen wegvlugten op het zachte zomerwindje. Ze bezagen de wereld met de oogen van verliefde jongelieden en vonden dat ze zeer schoon was: de hemel op wiens blauw niet de kleinste wolk een smetje drukte; de groene zee met witgekamde ruggen, die met het gele duinzand wilden speleinen; de mooie begroeide duinen en de vogels die daar kwinkelerden; 't was alles even schoon!

Janna was een mooi meisje, gracieus met blauwe oogen en aschblond haar en een fijne teint: een meisje waarop ieder moest verlieven, zooals dan ook met Otto het geval was geweest van af het eerste oogenblik dat hij vijf jaar geleden Janna Fokker voor het eerst ontmoet had.

Janna's moeder was gestorven, toen zij zelf nog een baby was, te klein om eenige herinnering te hebben bewaard van het origineel der liefelijke beeltenis, die ze in miniatuur in een medaillon om den hals droeg. Tot haar zeventiende jaar was zij onder de hoede van een gouvernante thuis geweest bij haar vader die haar niet uit het oog verliezen wilde.

Dat jaar was voor haar een gebeurtenis geweest, want haar gouvernante kreeg eervol ontslag en kort daarop moest haar vader op last der regeering naar Indië vertrekken.

Zoo kwam het dat Janna Arnhem verliet om bij mevrouw Tullings, een vriendin der familie te gaan logeeren tot haar vader weder zou zijn teruggekeerd. Het was bij mevrouw Tullings dat ze Otto had leeren kennen en spoedig had leeren liefkrijgen, want hij was een flinke jongeman, in wiens handen haar geluk veilig bewaard was.

Hoewel Otto niet rijk was, waren zijn positie en vooruitzichten voldoende dat hij het meisje zijner keuze kon vragen zijn vrouw te worden, zooals hij dan ook eenige maanden geleden gedaan had. Zij had hem blijmoedig haar jawoord gegeven, in de hoop dat ook haar vader, die binnen enkele weken thuis verwacht werd, tegen haar verloving geen bezwaar zou hebben.

Den dag waarop ons verhaal begint, had Janna van haar vader een brief ontvangen, dat hij den volgenden morgen zou thuis komen. Het kwam niet bij haar op, dat hij haar hartewensch eenigen hinderpaal in den weg zou leggen, want hij had steeds al haar verlangens ingewilligd.

„Wat zal hij gelukkig zijn,” zei ze tot Otto, „omdat ik zoo gelukkig ben in het bezit van jouw liefde,” en hij had haar in de armen genomen en als antwoord teeder gekust.

Mevrouw Striening, een weduwe wier man reeds jaren dood was, was ten eerste ingenomen met de keuze van haar zoon.

Was het wonder dat op dezen mooien zomerdag voor de beide geliefden, die den volgenden morgen hun innigste wenschen vervuld zouden zien, de wereld zoo schoon en zonnig was? Weinig bevroedden ze dat niets onbestendiger is dan volmaakt geluk en dat er zich dreigende wolken

boven hunne hoofden samenpakten, die den zonnigen hemel van hun geluk voor immer zouden verstoren.

* * *

Kolonel Fokker arriveerde den volgenden morgen zeer vroeg. Hij had zijn dochter verlaten toen ze een bakvischje was, en hoewel hij begreep, dat ze gegroeid en in voorkomen veranderd zou zijn, was hij ten eerste verwonderd haar terug te vinden als een jonge dame en het sprekend evenbeeld zijner vroeg gestorven en diep betreurde vrouw. Toen hij haar in de armen sloot en in de oogen keek, zag hij haar moeder weer, zooals hij haar voor het eerst leerde kennen. Was het wonder dat de herinnering aan zijn onher-

EEN MONUMENT VERNIELD.

Het beroemde Russische monument in Galatar bij San Stefano, dat als aandenken aan de gevallen Russen in den Turksch-Russischen oorlog gebouwd werd en dat 500.000 gulden gekost heeft, is door de Turken door middel van dynamiet met den grond gelijk gemaakt.

stelbaar verlies, door de sprekende gelijkenis zijner dochter opgewekt, hem een oogenblik droevig stemde?

Zoo zijn vreugde en droefheid vaak onafscheidelijk aan elkaar verbonden.

Janna had met Otto afgesproken, dat hij in den namiddag plechtig bij den kolonel aanzoek zou komen doen; in dien tusschentijd zou zij trachten den weg voor hem te effenen. Na haars vaders vreugde over het wederzien, zijn wensch dat ze nu voor langen tijd niet meer van elkander zouden behoeven te scheiden, viel het haar evenwel uiterst moeilijk zich van de opgenomen taak te kwijten. „Ik ben voornemens, Janna,” vertelde de kolonel haar,

„mij uit den dienst terug te trekken. We willen nu geheel voor elkander leven. Je moet eens wat meer van de wereld zien; we zullen dus dezen zomer eens een flinke reis gaan maken en dan huur ik tegen den winter een huis in Den Haag, waar jij de gastvrouw wordt.”

„Waarom hertrouwt u niet, vader?” vroeg Janna, niet zonder bedoeling.

„Hertrouwen, kind?” hernam de kolonel droevig lachende. „Nee, ik heb mijn hart begraven, toen ik je moeder begraven heb. Ik leefde na dien tijd en zal ook in de toekomst slechts leven voor jou!”

Otto vond dus den weg niet bereid, toen hij zich kwam aandienen.

Het zou in dit geval verstandiger geweest zijn bij een vader, die zoo pas na jarenlange afwezigheid zijn dochter terugvond, met een aanzoek eenigen tijd te wachten; doch leer nu eens een verliefden jongeman geduld te oefenen.

Otto vond Janna met haar vader in de huiskamer en keek wel een beetje sip, toen de oude heer hem vroeg waaraan hij de eer van zijn visite te danken had.

„Ik dacht dat Janna u reeds had ingelicht,” zeide hij. „Dat hadden we afgesproken.”

De kolonel keek verwonderd eerst zijn dochter en daarna den jongen man aan, die zenuwachtig met zijn horlogeketting speelde.

„Ik begrijp er niets van,” verklaarde de kolonel. „Maar ga zitten; misschien wil mijn dochter de zaak wel uitleggen.”

En zij deed het, terwijl haars vaders gebronsd gelaat bleek werd en zijn hoofd op de borst zonk.

„U zegt toch „ja”, papa?” pleitte zij. „Otto heeft mij lief en ik hem!”

Allerlei gedachten vervulden op dit oogenblik het brein van den ouden heer; gedachten vol teleurstelling en bitterheid, nu hij bemerkte dat hij zijn dochter alleen teruggevonden had om ze weer, en nu voor goed, te verliezen. Hij zei echter niets, want hij was rechtvaardig genoeg in zichzelf te erkennen, dat hij had kunnen verwachten wat er geschied was. Al zijn toekomstplannen waren nu met één slag vernietigd.

„Maar,” zei hij eindelijk, „ik ken dezen jongen man niet, Janna. Ik weet niet wie hij is, noch wat hij is, zelfs niet zijn naam. Hij mag . . .”

„Mijn naam, mijnheer, is Otto Striening en . . .”

Nu sprong de kolonel ontsteld op en liep op den jongen man toe.

„Otto Striening,” herhaalde hij, terwijl hij hem door-dringend aankeek. „En je vader was Koenraad Striening, kapitein bij de genie?”

„Ja, mijnheer!”

„Dan, mijnheer Striening, is mijn antwoord: neen, neen, duizendmaal neen. Mijn dochter zal nimmer met je trouwen al was je de eenige man op de wereld,” riep de kolonel woedend uit. „Ik zag haar liever dood!”

De verandering van de vreedzame stemming in die van bitterheid en haat was even plotseling als onverwacht.

Janna zat op haar stoel onbeweeglijk, als versteend, te geschokt om te kunnen weenen. Otto was opgestaan, bleek en verwonderd.

„Ik mag zeker wel weten waarom?” vroeg hij verbolgen. „Voor een dergelijke weigering op deze wijze geuit moeten zeker buitengewone redenen bestaan.”

„Je had verstandiger gedaan daarnaar niet te vragen,” antwoordde de kolonel koel.

„Het is mijn plicht, mijnheer!”

„Je eischt het?” vroeg de kolonel geërgerd.

„Als u het zoo gelieft te noemen, ja, ik eisch het, hier en onmiddellijk!”